

Váš dopis

zn.:

ze dne:

Naše zn.:

Vyřizuje:

Mgr. Zuzana Freitas
Lopesová
asistentka poslankyně
PhDr. Olgy Richterové, Ph.D.
richterovao@psp.cz
tel. 776 278 860

Doručovat:

do datové schránky
skn57hq

Datum:

27.4. 2020

Interpelovaný:

Vážená paní ministryně
Dipl.-Pol. Jana Maláčová, MSc.

prostřednictvím
Mgr. Radka Vondráčka,
předsedy Poslanecké sněmovny PČR

odesláno do datové schránky Kanceláře Poslanecké sněmovny
bykaigw

Interpelace poslankyně Olgy Richterové na ministryni práce a sociálních věcí Janu Maláčovou ve věci uvolňování sociálních služeb, zejména sociálně aktivizačních služeb pro rodiny s dětmi, stacionářů a také v nastavení metodik pro případný návrat infekce koronaviru.

V souladu s ustanovením čl. 53 odst. 1 Ústavy České republiky a § 110 a násl. zákona č. 90/1995 Sb., o jednacím řádu Poslanecké sněmovny, se na Vás jako poslankyně zvolená za Piráty obracím s touto interpelací:

Vážená paní ministryně,

žádám vás ve věci uvolňování sociálních služeb, zejména sociálně aktivizačních služeb pro rodiny s dětmi, stacionářů a také v nastavení metodik pro případný návrat infekce koronaviru o následující informace:

1. Odůvodnění zvolených termínů

vzhledem k harmonogramu uvolňování, který jste zveřejnila prostřednictvím tiskové zprávy dne 24.4.2020, kde avizujete

- 27. dubna SAS pro rodiny s dětmi a NZDM pouze telefonicky nebo on-line
- 11. května Otevření NZDM a SAS pro rodiny s dětmi v terénní formě, a
- 8. června Otevření denních stacionářů, center denních služeb, sociálně terapeutických dílen, sociálně aktivizačních služeb pro osoby se zdravotním postižením pro všechny cílové skupiny kromě seniorů v omezeném režimu. Možnost návštěv u klientů pobytových služeb

se na Vás obracím s otázkou,

1.1 - o co se tato data uvolňování opírají (proč mají SASRD čekat tak dlouho, když terénní služby pro jednotlivce poskytovány jsou; proč není možné vytvořit metodiku pro co nejbezpečnější návštěvy pro seniory apod.). Proč se nemůže setkat pracovník s rodinou a poskytnout SAS terénní formou už dnes, když už je umožněn pohyb ve veřejném prostoru skupinkám 10 osob?

Riziko šíření nákazy pracovníky SASRD je nízké s ohledem na to, že jeden pracovník typicky navštěvuje 6-10 rodin a služby disponují ochrannými pomůckami. Služby SASRD jsou zásadní pro prevenci ohrožení dítěte (podrobnosti např. [zde](#)). Rodiny, s kterými spolupracují SASRD, se nacházely v tíživé životní situaci již před nástupem koronakrizy. Pomoc SASRD s naplňováním základních potřeb dětí, prevence násilí v rodině, stabilizace finanční a bytové situace rodin, podpora v oblasti vzdělávání dětí. To vše je nyní potřeba více než kdykoli dříve. Zákaz SASRD po další dva týdny do 11.5. přinese více škod než užitku a ve světle výše uvedených skutečností lze hodnotit jako nepřiměřený.

Odklad otevření služeb preventivního i respitivního charakteru bude mít v řadě případů velmi nepříznivé dopady na jejich klienty, a ve svém důsledku může znamenat srovnatelné, či v některých případech i větší riziko na zdraví než riziko nákazy koronavirem (zmírněné o adekvátní uplatnění všech epidemiologických doporučení a adekvátním vybavením OOPP).

V případě péče o osoby se zdravotním postižením, zejména osoby s kombinovanými postiženími, nebo chováním náročným na péči, často osoby s PAS, se podle doložených informací řada osob pečujících o osoby dostává do krizové situace vyčerpání po šesti týdnech trvající nepřetržité péči v režimu 24/7, často kombinované s výpadkem příjmů a odkladem pravidelné preventivní nebo dlouhodobé léčby. Máme doloženy případy extrémních reakcí osob se zdravotním postižením v důsledku neobvyklé stresující situace karantény, často vedoucí k agresivnímu chování, frustrace, rozvoji sekundárních zdravotních problémů.

Otevření denních a týdenních stacionářů v přiměřeném režimu (tj. při uplatnění adekvátních protiepidemiologických opatření) může být jedinou dostupnou intervencí k řešení kritické situace pečujících osob a osob se zdravotním postižením. Je také jediným dostupným preventivním opatřením pro případ, že pečující osoba nebude moci nadále zajistit péči o osobu se zdravotním postižením, např. z důvodu onemocnění.

V případě osob ohrožených sociálním vyloučením je služba SAS pro rodiny s dětmi často jedinou dostupnou podporou ve vypjaté situaci s extrémními dopady na dětské klienty v domácnosti. Intervence pracovníka SAS umožňuje zachovat relativní stabilitu rodinného prostředí, ochraně práv a zájmů dítěte. Službu SAS lze přitom zabezpečit v souladu s přísnými epidemiologickými opatřeními. Míra ohrožení může být různá, od mírné až po nutnost odebrat dítě z rodiny.

Současně dodávám, že výše uvedené služby jsou z povahy sociálních služeb zcela dobrovolné a je čistě na zhodnocení uživatelů, zda z důvodu obav o své zdraví službu využijí či nikoli, stejně jako má každá služba definována pravidla pro nouzové a rizikové situace, kdy je jasně specifikováno, jakým způsobem postupovat. Tyto dvě skutečnosti zajišťují **praktickou autoregulaci situací**, kdy by měla některá ze stran pochybnosti o bezpečnosti poskytnutí dané služby.

1.2 - Stejně tak mě zajímá důvod pro prodloužení zákazu návštěv např. seniorů až do 8.6.2020, zhoršování psychického i fyzického stavu v důsledku osamělosti a izolace je také velkým rizikem.

1.3 - U služeb SASRD a NZDM žádám o vysvětlení záměru doporučeného postupu

MPSV který dnes, 27.4.2020 vydalo [doporučený postup č. 8](#), ze kterého se ale čtenář dozví v podstatě jen to, že náklady jsou uznatelné. Vůbec nerozumím tomuto: *"Bezkontaktním poskytováním se rozumí poskytování v terénní formě, protože intervenci či kontakt uživatel odebírá ve svém přirozeném prostředí (§ 33, odst. 4, zákona č. 108/2006 Sb. o sociálních službách, v platném znění) a není to přidružená aktivita k ambulantně poskytovaným zákonným činnostem a klient za službou nedochází."* Tedy zjednodušeně „služba přichází za klientem“. Nicméně žádné mimořádné opatření či nařízení vlády nezakazuje dané organizaci komunikaci s kýmkoliv (tedy i s cílovou skupinou jimi poskytované sociální služby). Uvolněné zaměstnance lze využít právě pro výše zmíněnou činnost, která se ale nevykazuje jako poskytování základní činnosti sociální služby. NZDM tedy zůstávají v realitě zavřené.

1.4 - V souvislosti s uvolňováním je důležitou prevencí i testování terénních pracovníků, zejména v pečovatelských službách. Ptám se tedy na **plán týkající se testování v terénních službách**, nejen těch

pobytových (kde opětovné prověřování považuji za opodstatněné a velmi prospěšné). Máte ho? Žádám o poskytnutí.

2. Metodiky pro zvládání opětovného návratu infekce COVID19

Zároveň se spolu s odborníky domnívám, že se infekce bude vracet, a že je potřeba být na ni co nejlépe připraven. Zajímá mě proto:

- Jaké máte **metodiky pro případ návratu infekce COVID-19** a postupy pro **osoby v karanténě**, osoby s podezřením na onemocnění nebo nemocné ve všech druzích sociálních služeb?
- Kdy tyto metodiky vznikly a v jakých pracovních týmech?
- Kde jsou zveřejněny (bohužel jsem je veřejně nenalezla)?

Ani výše uvedený doporučený postup č. 8 nespecifikuje podmínky poskytování služby v terénní formě od 11.5. Za jakých hygienických podmínek musí být poskytovány OOP (ústenky, rukavice), jaký maximální počet osob ve skupině je povolen - 10? Jaká je definice seniora: od 60 či až třeba 70 let věku? Nejsou vůbec řešeny osoby neseniorského věku, ale se sníženou imunitou, například lidé s cystickou fibrózou apod.

Dodávám, že karanténa nebo samotné onemocnění COVID-19 nemohou být kontraindikací k poskytování služeb, přičemž je nutné předjímat situaci, že epidemie COVID-19 se bude periodicky vracet v různých intenzitách, pro které bude nutné zabezpečit adekvátní metodické prostředí pro poskytování služeb v omezených nebo přizpůsobených režimech, a nikoliv tyto služby bez dalšího opět uzavírat.

V úctě,

PhDr. Olga Richterová, Ph.D.

místopředsedkyně Výboru pro sociální politiku PSP ČR

Podle § 18 odst. 2 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů, má úkon učiněný pověřenou osobou prostřednictvím datové schránky stejné účinky jako úkon učiněný písemně a podepsaný.